DOI: [10.32702/2307-2105-2018.11.88](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.88)

УДК 339.138:658.788.4

*Г. В. Мозгова,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
А. О. Смоляга,
магістрант кафедри маркетингу та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*

ІННОВАЦІЙНИЙ ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ ГАЛУЗЕВИХ ВИСТАВОК НА РОЗВИТОК РИНКУ ГНУЧКОЇ УПАКОВКИ В УКРАЇНІ

*G. V. Mozgova
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of Department of Marketing and Management of Foreign Economic Activity,
V. N. Karazin Kharkiv National University
A. O. Smolyaga
Magistrate of Department of Marketing and Management of Foreign Economic Activity,
V. N. Karazin Kharkiv National University*

INNOVATIVE IMPACT OF INTERNATIONAL SPECIALIZED EXHIBITIONS ON THE DEVELOPMENT OF THE FLEXIBLE PACKAGING MARKET IN UKRAINE

Стаття присвячена дослідженню та визначенню основних напрямків розвитку ринку гнучкої упаковки в світі та в Україні; процесу впровадження європейських і світових пакувальних тенденцій в українських реаліях за допомогою впливу виставкових галузевих заходів. Для досягнення мети розглянуті особливості і роль ринку упаковки, значення пакувальних матеріалів у розвитку світового господарства, маркетингова сутність гнучкої полімерної упаковки, її переваги у використанні, а також стан і розвиток індустрії м'якої упаковки в Україні. Визначено шляхи розповсюдження дифузії світових пакувальних тенденцій на український ринок упаковки, зокрема використання галузевих виставок як маркетингового інструменту політики комунікацій промислових підприємств. Наведено сучасні актуальні фактори розвитку європейської та світової пакувальної індустрії та визначено основні проблеми застосування таких інновацій на ринку упаковки України, а також можливі перспективи впровадження світових тенденцій українськими виробниками гнучкого пакування.

The article is devoted to the research and determination of the main directions of development of the market of flexible packaging in the world and in Ukraine; to the process of implementation of European and world packaging trends in Ukrainian realities through the influence of exhibition industry events. To achieve the goal, features and the role of the packaging market, the importance of packaging materials in the development of the world economy, the marketing essence of flexible

polymer packaging, its advantages in using, the state and development of the soft packaging industry in Ukraine were considered.

Today, the packaging industry is one of the most important business areas around the world. Each product gets to the consumer or place of its use in the package. At the same time, packaging products are used for almost any product. Therefore, it significantly depends on the state of their production and consumption in the regional markets. Consequently, it can be argued that the Ukrainian packaging market is under the influence of global factors in the development of the world economy.

In order to meet the demand of the external market and at the same time to be competitive, national companies need to take on the experience of international, in particular European packaging companies. In Europe, the packaging market is developing dynamically and it began to be actively formed much earlier than in the territory of the former USSR. The article defines an imbalance between the Ukrainian and international packaging market, and identifies specific problems of the industry on a national scale.

Since independence, the attitude of producers, sellers and consumers towards packaging has changed in Ukraine. Now the Ukrainian packaging has a functional application, and the consumer of the product knows all its economic, ergonomic, environmental properties, the period of its storage and use. This was due to the emergence in the country of modern packaging, made of modern materials, in most cases also Ukrainian production. Instead, high-quality packaging is produced using the technological know-how and equipment of world leaders of foreign companies. In this case, it is often necessary to apply imported raw materials.

Now in the conditions of competition, the Ukrainian packaging market began to focus on the trends of world packaging markets, in particular on European ones. In Ukraine, the predominance of ideology of marketing over the ideology of increasing the volume of production, regardless of its market demand, began to emerge. This has resulted in an increase in packaging production and the emergence of thousands of different types of packaging from modern packaging materials using technology and equipment from world leaders.

One of the important advantages of packaging in the current markets is its variety in all possible aspects: form, size, materials, mass, color, technology, etc. An objective assessment of packaging from various materials in relation to its economic and environmental attractiveness gives a comparison of material consumption and energy costs for its production per unit of packaged products. The best grades have a flexible package.

In the group of soft polymeric packaging of single-layer films made of polyethylene and polypropylene, multilayer (3-8 layers) of various polymers, aluminum foil, paper, decorated with flexographic or rotogravure printing, in Ukraine there are up to 100 enterprises of different production capacity, but it is possible to allocate the main players of the market.

The main Ukrainian manufacturers of flexible polymer materials and flexible packaging:

- 1. Volyn region: Lutskhim.*
- 2. Khmelnytsky region: Sirius Extrusion.*
- 3. Zhytomyr region: Grief: Flexibles Ukraine.*
- 4. Kherson region: Almateya.*
- 5. Kyiv region: Tandem, Ithac, Pentopack, Aventine, Plastmodern, Ukrplastik.*
- 6. Dnieper region: Mega Pack MonoPack.*
- 7. Kharkiv region: Deltana, Nargus, Aris.*

An important competitive factor in the packaging market is its safety. The problem of production, regulation and control of safety and quality of products is directly related to the system of technical regulation in Ukraine.

The organizational and normative basis of the system of technical regulation in Ukraine does not meet the requirements of a market economy, the main provisions of the legislation of the European Union and the World Trade Organization, and as a result does not promote economic competitiveness, complicates the introduction of new technologies and innovations, does not fully

protect the Ukrainian market from low-quality products and hinders the international exchange of goods.

Ukraine has not yet formed and no declared state policy in the field of packaging. Ukraine's packaging industry is self-regulated in a market economy with the help of information support of several professional associations.

The development of international economic relations should force national packagers to introduce European and world standards and innovative packaging solutions in order to maintain and enhance competitiveness on both the domestic and foreign markets.

The world packaging industry is one of the largest, diversified and competitive sectors of the global economy that is developing rapidly and steadily.

In the future, the greatest growth will be observed in the sectors of packaging for food and beverages. This is facilitated by technological innovations, changes in the cost price of products, environmental initiatives. But one of the most important reasons is the increase in the middle class and the growth of incomes in developing countries.

Raising living standards leads to an increase in consumption of consumer goods, as increased use of packaging for these products.

For the world packaging market, it is important not only how quickly technologies are improved for the production of packaging and packaging products, but also how quickly they are diffused.

Thanks to modern communications, opportunities for regular exchange of technological developments at world exhibitions, manufacturers of packaging equipment open up new markets and opportunities for themselves.

The development of packaging in the world depends on the demand for it, which is constantly increasing. The reason for this is globalization as a kind of economic integration between companies and countries, which leads to the merger of individual national markets into one global market. Its catalyst is international trade. As a result, consumers in a variety of regional markets are faced with numerous new products and their packaging. In such conditions, globalization incites manufacturers of packaging products to find innovative technological solutions aimed at increasing competitiveness not only on the national but also on external markets.

In Ukraine there is a small number of national manufacturers of flexible packaging, so the main players will set trends to the entire Ukrainian packaging market, while pursuing their own economic motives and in order to meet the demand abroad.

One of the ways to take over the experience of international manufacturers and learn about the latest developments in the field of packaging is international exhibitions. They are a powerful marketing tool in the industrial market.

For Ukrainian manufacturers of flexible packaging the most relevant are international European industry exhibitions. It is in Europe that significant exhibition events are devoted to the packaging industry and technology. For Ukraine, the European market is currently the most attractive in terms of export development, and European exhibitions can reach a huge number of potential consumers. If the firm is aimed at developing and increasing its competitiveness, it must be present at sectoral exhibitions, thus changing and shifted the entire national market.

At the time of the writing of this work, the latest closing event in the field of the packaging industry was the FachPack - September 25-27, 2018.

According to the materials provided by the organizers of the exhibition, about two thousand exhibitors of various sizes took part in the event, including Ukrainian companies Aris and Aventine. The exhibition was attended by 45,000 participants, including representatives of both small and large industrial businesses.

On the FachPack exhibition site, the main trends that have emerged at this event are in open access:

— minimization of material and energy resources in packaging production for many years will determine the competitiveness of the business as the main trend in the development of modern packaging;

- increasing the informativeness of the package and the convenience of use make the relationship between consumers and the producer of the product understandable and trustworthy;
- the safety of packaging for humans and the environment at all stages of its life cycle is a guarantee of improvement of the life of the population and a thrifty attitude to natural resources;
- the individualization of goods and products remains relevant;
- the attention is paid to the means and technologies of utilization of packaging from polyethylene, polypropylene, PET, foil;
- open to everyone: in the design of flexible packaging there is an increasing number of transparent windows, cutouts, through which one can see or feel the product to the end user;
- the use of natural, natural texture in the design of flexible packaging, the widespread use of craft paper.

As a result of the research demands of consumers of quality characteristics of packaging, noted the emergence of “mythical” trends that are set unsubstantiated and often technically incorrect beliefs visitors, such as environmental, biodegradable packaging, and also false claims of “less harmful” material. The problem is that people have realized the negative impact of their activities on the planet, but they are involved in superficial propaganda on the issue of environmental friendliness, without deepening the technical aspects of this issue.

The main mistake of packaging consumers is the belief in the thesis that paper and bioplastics are more environmentally friendly than plastic. People, who are relatively indirectly connected with the packaging industry, believe that the paper package is more environmentally friendly, because it decomposes faster than plastic. But nobody thinks about how cardboard and paper production affects the nature, which pollutes water bodies and causes deforestation.

Bioplastics is made from a material of plant origin, which is actually relatively quickly decomposed. But this process occurs only under certain conditions. In the European market, trends in bioplast packaging development will be justified and in fact relevant, but as far as Ukraine is concerned, there are currently no conditions for thoroughly sorting and further processing of packaging waste. In this case, the whole nature of the so-called biopacket is lost - they are not able to decompose on the general landfill next to other materials.

In the domestic market of Ukraine, not all European trends will be relevant and feasible in the implementation due to deficiencies in the state regulation of the packaging industry and the unsatisfactory state of the regulatory framework, especially as regards the sorting and processing of garbage. If the Ukrainian producer is more focused on exports to developed countries, the trend towards biodegradable materials can significantly increase the company's profitability.

So the ways of diffusion of world packaging tendencies on the Ukrainian packaging market are determined, especially using of exhibitions as a marketing tool of the communications policy of industrial enterprises. The actual factors of development of the European and world packaging industry are presented. The main problems of application of such innovations in the packaging market of Ukraine are determined. Also, possible prospects for the implementation of world trends by Ukrainian manufacturers of flexible packaging are determined.

Ключові слова: маркетингові комунікації; промисловий маркетинг; виставки; ринок упаковки; гнучка упаковка; інновації; екологія.

Keywords: marketing communications; industrial marketing; exhibitions; trade shows; packaging market; flexible packaging; innovation; ecology.

Постановка проблеми. Сьогодні у всьому світі пакувальна індустрія – одна з найважливіших сфер бізнесу. Жоден товар на шляху до споживача або місця використання не може обійтися без упаковки. В той же час пакувальна продукція використовується практично для будь-яких товарів, а отже, значно залежить від стану їхнього виробництва і споживання на регіональних ринках. Тому можна стверджувати, що український ринок упаковки знаходиться під впливом глобальних чинників розвитку світової економіки.

Для того, щоб відповідати затребуванням зовнішнього ринку і при цьому бути конкурентоздатними, національним компаніям потрібно перейняти досвід міжнародних, зокрема європейських пакувальних підприємств, оскільки там ринок упаковки розвивається динамічно і почав активно формуватися набагато раніше, ніж на території минулого СРСР. Необхідно визначити дисбаланс між українським і міжнародним ринком упаковки, щоб виявити конкретні проблеми індустрії в національних масштабах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасний ринок упаковки і його розвиток всебічно розглядається багатьма науковцями і представниками пакувальної галузі (В.Н. Кривошей, С.М. Петренко, В.О. Слабий) у наукових роботах, науково-популярних книгах, публіцистичних публікаціях (журнали «Мир упаковки», «Упаковка»).

О.С. Телетов, В.М. Шатова обґрунтовують в своїх роботах засади розвитку пакувальної справи в контексті інноваційного маркетингу, а саме екологічної, комунікативної складових та ресурсозбереження [1].

М.В. Мірошник аналізує особливості стандартів якості упаковки, доводить доцільність запровадження виробниками упаковки міжнародних стандартів якості з метою скорочення втрат матеріально-енергетичних ресурсів та підвищення рівня екологічної безпеки [2].

Мета статті – дослідження сучасного стану і основних тенденцій розвитку міжнародного і українського ринку упаковки, зокрема гнучкої полімерної упаковки, виявлення основних проблем пакувальної індустрії України; визначення значимості галузевих виставок як інструменту маркетингових комунікацій на промисловому ринку; виявлення найсучасніших тенденцій європейського ринку упаковки і на цій основі визначення потенційного впливу і можливості реалізації на ринку упаковки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кожен споживач протягом лише одного дня користується різноманітною упаковкою з продукцією для задоволення власних потреб. В сучасному світі якість товарів та послуг в значній мірі залежить від рівня використання упаковки.

Маючи ефективний життєвий цикл, пакування покращує життя населення. Більшість людей помилково вважає, що упаковка є основним забруднювачем планети. Якщо вибір упаковки, її виробництво і використання здійснюються розумно, то сучасні технології навпаки зменшують забруднення екології сміттям і різноманітними відходами [2].

З початку незалежності в Україні змінилося ставлення виробників, реалізаторів і споживачів до упаковки. Тепер українська упаковка має функціональне застосування, а споживач продукції знає всі її економічні, ергономічні, екологічні властивості, термін її зберігання і використання. Це відбулось через появу в країні сучасної упаковки, що виготовляється із сучасних матеріалів, в більшості випадків також українського виробництва. Натомість високоякісну упаковку виробляють, як правило, з використанням технологічних ноу-хау і обладнання світових лідерів іноземних компаній. При цьому часто доводиться застосовувати імпорتنу сировину [1].

Тепер в умовах конкуренції український ринок упаковки почав у своєму розвитку орієнтуватися на тренди світових пакувальних ринків, зокрема на європейські.

Як і в інших країнах, стан і розвиток пакувальної індустрії України визначається низкою важливих чинників:

- загальним станом виробництва і споживання продуктів харчування та іншої продукції першої необхідності;
- розвитком оптової і роздрібною торгівлі;
- демографічними і соціальними змінами в житті населення як потенційного споживача упаковки;
- світовими тенденціями розвитку пакування, пакувальних матеріалів, технологій, устаткування [1].

Зараз в Україні почала проявлятися основна тенденція ринкової економіки – переважання ідеології маркетингу над ідеологією нарощування обсягів продукції незалежно від її затребуваності на ринку. Це визначило збільшення виробництва пакування і появу тисячі різноманітних видів упаковки з сучасних пакувальних матеріалів з використанням технологій і обладнання світових лідерів. Однією з важливих переваг упаковки на нинішніх ринках є її різновидність у всіх можливих аспектах: форма, розмір, матеріали, маса, колір, технології тощо. Разом з тим об'єктивну оцінку упаковки з різних матеріалів відносно її економічної і екологічної привабливості дає порівняння матеріаломісткості і енергетичних затрат на її виробництво з розрахунку на одиницю упакованої продукції. Найкращі показники має пакет з гнучких пакувальних матеріалів [2].

Серед усіх пакувальних матеріалів м'які полімерні матеріали є найновішими, при цьому вони займають одне з ведучих місць в індустрії упаковки і по обсягам споживання, і різноманітності видів (рис. 1.).

Рис. 1. Структура м'якої полімерної упаковки
(розроблено автором за джерелом [2])

В групі м'якої полімерної упаковки з одношарових плівок з поліетилену і поліпропілену, багатошарових (3-8 шарів) з різноманітних полімерів, алюмінієвої фольги, паперу, оформленим флексографічним або ротогравюрним друком, в Україні працює до 100 підприємств різної виробничої потужності, але можна виділити основних гравців ринку (рис. 2.).

Рис. 2. Основні українські виробники гнучких полімерних матеріалів і гнучкої упаковки
(розроблено автором за джерелом [2])

На рисунку 2 зображено:

1. Волинська обл.: Луцькім.
2. Хмельницька обл.: Сіріус Екструджен.
3. Житомирська обл.: Грайф Флексіблс Україна.
4. Херсонська обл.: Алматея.
5. Київська обл.: Тандем, Ітак, Пентопак, Авентин, Пластмодерн, Укрпластик.

6. Дніпровська обл.: Мега Пак, МоноПак.

7. Харківська обл.: Делтана, Наргус, Аріс.

Визначним конкурентним фактором на ринку упаковки є її безпечність. Проблема виробництва, регулювання і контролю безпеки і якості продукції безпосередньо пов'язана з системою технічного регулювання в державі [3].

Міжнародна фінансова корпорація у своєму звіті «Технічне регулювання в Україні: як забезпечити розвиток економіки і захист прав споживачів» зробила заключний висновок про те, що організаційна і нормативно-правова основа системи технічного регулювання в Україні не відповідає вимогам ринкової економіки, основним положенням законодавства Європейського Союзу і Всесвітньої торгової організації, і внаслідок цього не сприяє економічній конкурентоздатності, ускладнює впровадження нових технологій і інновацій, не захищає в повній мірі український ринок від неякісної продукції і заважає міжнародному обміну товарами [5].

Окремо слід зазначити, що в Україні досі не сформована і не задекларована державна політика у сфері розвитку тари і упаковки, відсутня законодавча база. Пакувальна індустрія України в умовах ринкової економіки саморегулюється за допомоги інформаційного супроводу декількох професійних асоціацій [2].

Враховуючи наведену загальну характеристику українського ринку упаковки, можна зробити висновок, що розвиток міжнародних економічних відносин повинен змушувати національних виробників пакування запроваджувати європейські та світові стандарти й інноваційні рішення в упаковці, щоб підтримувати і нарощувати конкурентоздатність як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках.

Світова пакувальна індустрія є однією з найбільших, диверсифікованих і конкурентних секторів світової економіки, що швидко і стабільно розвивається. Так, за останні роки всі сектори світового ринку упаковки демонстрували позитивну динаміку. В майбутньому найбільше зростання буде спостерігатися в секторах пакування для харчової продукції та напоїв. Цьому сприяють технологічні інновації, зміни в собівартості продукції, екологічні ініціативи. Але однією з найважливіших причин є збільшення середнього класу і зростання доходів населення в країнах, що розвиваються [6].

Підвищення стандартів життя призводить до збільшення обсягів споживання товарів повсякденного попиту, звідси йде зростання використання упаковки для цієї ж продукції (рис. 3.).

Рис. 3. Використання упаковки на 1 жителя в деяких регіонах світу
(розроблено автором за джерелом [2])

Разом з тим, для світового ринку упаковки важливим є не лише те, наскільки швидко вдосконалюються технології для виробництва упаковки і пакування продукції, а наскільки швидко відбувається їхня дифузія. Завдяки сучасним комунікаціям, можливостям регулярного обміну технологічними розробками на всесвітніх виставках виробники устаткування для упаковки відкривають для себе нові ринки і можливості [2].

Розвиток упаковки у світі залежить від попиту на неї, який постійно збільшується. Причиною цього є глобалізація як своєрідна економічна інтеграція між компаніями і країнами, що призводить до злиття окремих національних ринків в один всесвітній ринок. Її каталізатор – міжнародна торгівля. В результаті споживач на різноманітних регіональних ринках зіштовхується з численними новими продуктами та їх упаковкою. В таких умовах глобалізація підбурює виробників пакувальної продукції до пошуків інноваційних технологічних

рішень, спрямованих на підвищення конкурентоздатності не лише на національному, а й на зовнішніх ринках [2].

Оскільки в Україні національних виробників гнучкої упаковки відносно невелика кількість (рис. 2.), основні гравці задаватимуть тренди всьому українському ринку упаковки, при цьому переслідуючи власні економічні мотиви і з метою задоволення попиту закордоном (зокрема в Європі).

Одним із засобів і можливостей перейняти досвід міжнародних виробників і дізнатися про новітні розробки в галузі пакування – це міжнародні виставки. Вони є потужним маркетинговим інструментом на промисловому ринку.

Компанії, які беруть участь у ярмарках та виставках, вирішують наступні завдання маркетингової комунікативної політики:

- представляють продукцію (товари або послуги);
- демонструють її якість і споживчі властивості;
- налагоджують контакти із постачальниками, замовниками, партнерами;
- дізнаються про маркетингову і виробничу діяльність конкурентів;
- досліджують ринок, новинки тощо [1].

Для українських виробників гнучкої упаковки найбільш актуальними є міжнародні європейські галузеві виставки. По-перше, саме в Європі відбуваються значні виставкові заходи, присвячені пакувальній індустрії і технологіям. По-друге, для України наразі європейський ринок є найбільш привабливим з точки зору розвитку експорту, і європейські виставки здатні охопити величезну кількість потенційних споживачів. Якщо фірма націлена на розвиток і збільшення своєї конкурентоздатності, вона має бути присутня на галузевих виставках, тим само змінюючи і зрушуючи весь національний ринок.

Найвідоміші і найбільш масштабні європейські пакувальні виставки наведені в таблиці 1.

Таблиця 1.
Європейські виставки, присвячені пакувальній індустрії

Назва виставки	Основні галузеві напрямки/ринки	Місце проведення
Interpack	Дизайн упаковки, харчове виробництво, тара, пакувальне обладнання, пакувальні матеріали, етикетки	Дюссельдорф, Німеччина
ALL4PACK	Друковані технології, поліграфічне обладнання, дизайн упаковки, пакувальне обладнання, пакувальні матеріали	Париж, Франція
FachPack	Тара, обладнання для виробництва упаковки і забезпечення бізнес-процесів, матеріали для виробництва упаковки, пакування для ринків B2B, B2C	Нюрнберг, Німеччина

(самостійно розроблено автором)

На момент написання даної роботи останнім найближчим виставковим заходом у сфері пакувальної індустрії була виставка FachPack – 25-27 вересня 2018 р [7].

Згідно матеріалів, які надають організатори виставки, в заході брало участь близько двох тисяч експонентів різного масштабу, в тому числі українські компанії Аріс та Авентин. Відвідало виставку 45 000 учасників, серед яких представники як малого, так і великого промислового бізнесу [7].

На сайті виставки FachPack у відкритому доступі знаходяться основні тренди, які взяли початок саме на цьому заході:

- мінімізація матеріальних і енергетичних ресурсів в пакувальному виробництві на багато років вперед буде визначати конкурентоспроможність бізнесу як основного тренду розвитку сучасної упаковки;
- збільшення інформативності упаковки і зручність користування роблять відносини між споживачами і виробником продукції зрозумілими і довірливими;
- безпечність упаковки для людини і оточуючого середовища на усіх етапах її життєвого циклу є запорукою покращення життя населення і бережливого ставлення до природних ресурсів;
- залишається актуальною індивідуалізація товарів і продукції, їхня персоніфікація;
- збільшується увага до засобів і технологій утилізації пакування з поліетилену, поліпропілену, лавсану, фольги;
- відкритість до кожного: в дизайні гнучкої упаковки з'являється все більше прозорих віконць, вирізів, через які можна побачити або відчутти продукт кінцевому споживачу;
- використання натуральних, природних фактур в дизайні гнучкої упаковки, поширене використання крафтового паперу [8].

З іншого боку, в результаті виконаного дослідження запитів споживачів якісних характеристик упаковки, було відзначено появу «міфічних» трендів, які задаються безпідставними і часто технологічно невірними переконаннями відвідувачами виставки, а саме екологічна, біорозкладана упаковка, і також помилкові твердження про «менш шкідливий» матеріал. Проблема полягає в тому, що, хоча люди усвідомили

негативний вплив своєї діяльності на планету, вони залучаються в поверхневу пропаганду на тему екологічності, не поглиблюючись у технічні сторони цього питання.

Основна помилка споживачів упаковки – це переконання в тезисі, що папір і біопластик більш екологічні, ніж пластик. Люди, які доволі опосередковано пов'язані з пакувальною індустрією, вважають, що паперовий пакет є більш екологічним, тому що він розкладається швидше, ніж пластик. Натомість ніхто не замислюється про те, як впливає картонно-паперове виробництво на природу, яке забруднює водойми і є причиною вирубки лісів. Окремо слід зазначити, що при використанні для пакування повністю натуральних матеріалів, відмовляючись від плівок з бар'єрними властивостями, створюється інша екологічна проблема: швидше псуються харчові продукти, які стають неможливими до подальшого вживання [9].

Біопластик – це пластик рослинного походження, який насправді відносно швидко розкладається. Але цей процес відбувається лише за певних умов. Якщо говорити про європейський ринок, можливо тенденції розробки пакування з біопластику будуть виправдані і насправді актуальними, але що стосується України, наразі немає умов для ретельного сортування і подальшої переробки пакувального сміття. В такому випадку вся сутність так званих біопакетів втрачається – вони не здатні розкладатися на загальному сміттєзвалищі поруч з іншими матеріалами [9].

Висновки. Нові пакувальні матеріали, прогрес у сфері пакувальної техніки, нові знання і досвід в широкому використанні всіх функцій упаковки провають більшість регіональних ринків на розвиток всіх секторів пакувальної індустрії. У зв'язку з цим, український ринок упаковки з точки зору його особливостей є цікавим не лише для українських виробників і споживачів продукції в упаковці, але і для виробників інших країн. Це стосується насичення місцевого ринку продукцією в сучасному пакуванні, експорту пакувальної продукції, а також харчової і промислової продукції в упаковці.

Переїмання світових тенденцій в Україну можливе завдяки сучасним комунікативним засобам, в тому числі відвідуванню міжнародних галузевих виставок основними представниками національного ринку. Виставки є концентрованим місцем запровадження новітніх технологій в пакувальній індустрії, а основні тренди задаються безпосередньо за рахунок взаємодії усіх представників виставкового заходу.

Сучасні тенденції європейського ринку упаковки полягають у фактичній і так званій «міфічній» екологічності, що може проявлятися як в натуральному дизайні, так і використанні біоматеріалів. На внутрішньому ринку України не всі європейські тренди будуть актуальними і можливими в реалізації через недоліки у державному регулюванні пакувальної галузі і незадовільного стану нормативно-правової бази, особливо що стосується сортування і переробки сміття. Натомість, якщо український виробник націлений більшою мірою на експорт в розвинені країни, слідування тренду на матеріали, що біологічно розкладаються, може значно збільшити доходність підприємства.

Література.

1. Телетов О.С. Упаковка как объект инновационного маркетинга / О.С. Телетов, В.М. Шатова // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2014. – № 2. – С. 11–20.
2. Кривошей В.Н. Упаковка в украинских реалиях / В.Н. Кривошей. – Львов : Украинская академия печати, 2017. – 288 с.
3. Сучасні тенденції на ринку гнучкої упаковки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://machouse.ua/press-center/s3/publications/covremennye-tendentsii-v-hibkoj-upakovke.html>
4. От сырья для производства гибкой упаковки до вторичной переработки и утилизации [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.packaging.com.ua/content/5291>
5. The Association for Packaging and Processing Technologie – портал новин про світові тенденції ринку упаковки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.pmmi.org/business-intelligence/industry-reports?year=2018>
6. Маркетингові звіти і консалтинг пакувальної індустрії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.smitherspira.com>
7. Офіційний сайт виставки пакувальної індустрії FachPack [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.fachpack.de
8. Новини і основні тенденції світового ринку упаковки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.fachpack.de/en/news/industry-news>
9. 6 мифов об экологии, в которые пора перестать верить [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.adme.ru/zhizn-nauka/6-faktov-ob-ekologii-kotorye-okazalis-mifami-1611715/>

References.

1. Telietov O.S. and Shatova V.M. (2014), “Packaging as an object of innovative marketing”, *Marketing and management innovations*, vol. 2, pp. 11–20.
2. Kryvoshej V.N. (2017), *Upakovka v ukraynskykh realiakh* [Packaging in the Ukrainian reality], *Ukraynskaia akademiya pechaty*, Lviv, Ukraine.
3. An article from the MacHOUSE printing company blog (2018), “Modern trends in the market of flexible packaging”, available at: <http://machouse.ua/press-center/s3/publications/covremennye-tendentsii-v-hibkoj-upakovke.html> (Accessed 15 November 2018).

4. Electronic publication about the Ukrainian packaging industry (2018), "From raw material for the production of flexible packaging to the recycling and disposal", available at: <http://www.packaging.com.ua/content/5291> (Accessed 17 November 2018).
5. News portal about world trends in packaging market (2018), "The Association for Packaging and Processing Technologie", available at: <https://www.pmmi.org/business-intelligence/industry-reports?year=2018> (Accessed 16 November 2018).
6. Marketing reports and consulting of the packaging industry, available at: <https://www.smitherspira.com> (Accessed 16 November 2018).
7. Official website of the FachPack Packaging Industry Exhibition, available at: www.fachpack.de (Accessed 16 November 2018).
8. News and main trends of the world packaging market (2018), available at: <https://www.fachpack.de/en/news/industry-news> (Accessed 16 November 2018).
9. An article from the portal about advertising and creativity (2018), "6 myths about ecology, which it's time to stop believing", available at: <https://www.adme.ru/zhizn-nauka/6-faktov-ob-ekologii-kotorye-okazalis-mifami-1611715/> (Accessed 17 November 2018).

Стаття надійшла до редакції 20.11.2018 р.